

August 2012

2. Årsrapport fra programcensur (september 2012)

Navn: Hanne Bruun, lektor i medievidenskab, Institut for Informations- og Medievidenskab, Aarhus Universitet, Danmark.

Fakultet: Programcensur ved det Samfundsvidenskabelige Fakultet, UiB, Norge.

Studieprogram: Bachelorprogram i film- og tv-produktion.

Udnævnt for perioden: 2010-2014.

Rapporten gælder for perioden: Høst 2011 til vår 2012.

Dette er min anden årsrapport som programcensur på bachelorprogrammet i film og tv-produktion. Min udnævnelse fandt af en række praktiske grunde fra fakultetets og instituttets side først sted i september 2010. Deadline for den første rapport fra udnævnelsesperioden blev således 1. september 2011 efter aftale med fakultet. De efterfølgende rapporter vil følge samme model, dvs. denne 2. årsrapport senest 1. september 2012, 3. årsrapport senest 1. september 2013 og den opsamlende rapport for hele perioden senest 1. september 2014.

Denne anden rapport tager primært udgangspunkt i data fra studieåret 2011-2012 samt et besøg på instituttet 2. maj 2012.

Rapporten er lavet på grundlag af data fra studieadministrationen ang. gennemførelse, karakterniveau, faglærerevalueringsrapporter fra to discipliner, program- og emnebeskrivelser samt pensumlister. Desuden har jeg under mit besøg på instituttet d. 2. maj 2012 holdt møder med studerende fra 2010-kuldet, 2009-kuldet samt med faglærere på en række discipliner, med studiekonsulenten, den programansvarlige og studielederen.

Rapporten følger det skema for årsrapport, der er indgår i den censormappe, som fakultetet har udarbejdet.

Forbehold: Da jeg ikke er ansat i det norske universitetssystem, kan der være forhold, som jeg ikke kommenterer, men som jeg muligvis burde kommentere. Og ligeledes kan der være forhold, som jeg faktisk kommenterer, som jeg muligvis ikke burde kommentere. Jeg modtager derfor meget gerne kommentarer til årsrapporten, så evt. misforståelse eller undladelser kan rettes.

Punkter jf. skemaet i censormappen:

- 1: Pensum, studieordning, prøveordning/eksamen
- 2: Studie- og eksamenskrav og generelt om studenternes præstationer
- 3: Vurderingsprocessen som anvendes i studiet og anvendelsen af karakterskalaen A-F og af bestået/ikke bestået
- 4: Grad af deltagelse i drøftelser i fagmiljøet om struktur og indhold i studieprogrammet og de anvendte vurderingsmetoder
- 5: Evt. særlige forhold ved gennemførelsen af studieprogrammet i perioden
- 6: Rolle og opgaverne som programcensur

ad 1: Pensum, studieordning(studieoplegg), prøveordning/eksamen

Det er mit indtryk, at pensum fortsat er godt tilpasset de ECTS, som de enkelte discipliner i programmet står for. Omfanget til 10 ECTS ligger omkring de 800 normalsider og til 15 ECTS er omfanget ca. 1000 normalsider. Da praktisk medieproduktion ofte er ganske tidskrævende for de studerende og indgår i 6 ud af i alt 12 discipliner bør dette fortsat medtænkes i belastningen af de studerende og i tilrettelæggelsen af arbejdsbyrde på de enkelte semestre (1 ECTS er ca. 27 arbejdstimer).

Følgende punkter blev fremhævet:

1: Arbejdsbyrden: på 2. År, vår, opleves som ujævnt fordelt og især begyndelsen af maj bør udnyttes bedre. De studerende fremhævede, at de har meget, meget travlt i visse perioder af semesteret og helt fri i andre. Det kunne med fordel koordineres bedre, hvis det er muligt.

2: Mere koordinering: Der opleves et uheldigt fagligt overlap mellem MEVI153 og MEVI 165 på 2. År, hvor samlæsningen mellem journalistik-studerende på 1. År og film og tv-produktions-studerende i MEVI165 ikke er vellykket. De studerende oplever, at de gentager noget, de allerede har lært, og at de får med nogle medstuderende at gøre i produktionsgrupperne, som ikke har den nødvendige faglige kunnen. Det positive er, at det demonstrerer, at man har lært rigtig meget på et år, men følelsen af at spille sin tid er desværre den dominerende. Samlæsning på tværs af årgange bør genovervejes.

At MEVI165 har en række faglige udfordringer støttes af Terje Thure, som mener, at MEVI153 er faldet på plads, hvorimod MEVI165 skal koordineres bedre med MEVI153 og desuden er en udfordring pga. muligheden for udlandsophold på 4. semester.

3: Genrebias: Sidste år efterlyste de studerende mere vægt på produktion af fiktion fra begyndelsen af uddannelsen. Ifl. Kjersti Steinsbø og Øyvind Vågnes er vægten på fiktion blevet større fra studiets begyndelse, hvilket også fremhæves af de studerende, idet små øvelser er lagt ind. Dette opleves som særdeles positivt, da det ofte er fiktionsproduktion/film, der interesserer de studerende, på trods af vægten på nyheds-, reportage og dokumentarisme-produktion i BA-programmet. Forklaringen på denne genremæssige bias hos de studerende var, at det kunne man blive enige om i produktionsgrupperne.

Fakta, dokumentarisme eller de helt andre tv-genrer havde det derimod meget svært, når der skulle sammensættes et hold på minimum 5 studerende.

4: Balanceforholdet og gryende kompetencebevidsthed: De studerende var ved mødet d. 3.5. 2012 igen meget optaget af produktionsaspektet i BA-uddannelsen (dvs. som praktisk kunnen og håndværk) og dermed de fag, hvor der produceres. De kommenterede ikke uopfordret de teoretisk-analytiske fag. Dog er der en gryende kompetencebevidsthed hos de studerende. Den formuleres således, at de, til forskel fra andre med en film- og tv-produktionsuddannelse, har 'et sprog', som de fx kan tale om genrer, fortællinger, stil, kamerabrug o.l. i, og at de har en teoretisk, filmhistorisk viden og referenceramme, der kan bruges kreativt.

Sammenstød mellem forventninger til studiet og realiteterne er et gennemgående og meget dominerende tema i den forrige censor Aud Sissel Hoels 4 rapporter og i min første rapport fra 2011 adresserer jeg også dette. Kritikken er forsøgt imødegået via mange omlægninger og nye tiltag. Denne fortsatte villighed til at justere og udvikle uddannelsen er meget positivt. Jeg vil også i denne rapport fremhæve, at det er mit indtryk, at man på dette program har formået at få de to dimensioner til at fungere sammen på en udbytterig måde. Det sker blandt andet ved, at der er en kontinuerlig vægt på at producere for rekvirenter fx Nordiske Mediedage og forskellige kulturinstitutioner samt ved løbende at inddrage folk fra film- og mediebranchen som gæstelærere på uddannelsen.

Men det synes svært at udrydde, kritikken da kravet om at styrke den praktiske kunnen og sikkerhed i et håndværk synes umætteligt. Derfor bør de studerende blive styrket i, at deres kompetenceprofil netop ligger i *kombinationen af de praktiske produktionsfærdigheder og den teoretisk-analytiske kunnen*. Det adskiller de nyuddannede fra UiB fra nyuddannede med en professionsuddannelse inden for film- og tv-produktion, fx fra Norsk Filmskole, NROF, NKF og højskolerne i Volda og Lillehammer.

5: Eksamenstyperne, der anvendes i programmet, fremstår som velvalgte og i god overensstemmelse med de læringsmål, som de enkelte discipliner har. Især er det vældig fornuftigt at have prioriteret mappeeksaminer ifb. med de produktionsorienterede fag frem for skoleeksamen. For en dansk programcensor kan det dog fortsat undre, at man i programmet som helhed ikke har

1: nogle flere frie projektopgaver af et lidt større omfang og ECTS. Dette blev ligeledes efterlyst af 2008-kuldet.

2: mundtlige prøver eller kombinationer af skriftlige og mundtlige dimensioner i én prøve. Fx kunne en publikumsundersøgelse af egne produktioner og med en argumentation for metode og resultaterne kunne inddrages i en produktionsevaluering. I dag afvikles MEVI 102 som en 6 timers skoleprøve og de kompetencer, de studerende opnår, knyttes ikke til produktionskompetencen. Målgruppebevidsthed og formidlingsevaluering må dog siges at være en central kompetence, som kunne udprøves, så forbindelsen til egen produktionspraksis, genre, stofområde e.l. fremhæves.

At eksaminere/udprøve den projektstyringskompetence, som reelt opøves i de mange produktionsforløb, kunne desuden være relevant, og til det formål er kombinationer af skriftlige og mundtlige dimensioner i én prøve frugtbar.

Ad 2: Studie- og eksamenskrav og generelt om studenternes præstationer

På baggrund af de mange oversigter over eksamensresultater, som jeg har haft adgang til, er det mit klare indtryk, at de studerende på BA-programmet fortsat klarer sig udmærket og dermed må siges at være i stand til at honorere de krav, der stilles af studiet og til eksamen. Programmet er dog også i den situation, at det tiltrækker rigtig mange unge mennesker, og med et optag på ca. 20 uden optagelsesprøve betyder det, at det er de mest skoledygtige studerende, der er på programmet. Studiet opfattes desuden som et prestige-studie og derfor skal der også stilles høje krav såvel som forventes gode resultater. Igen vil jeg dog opfordre studiet til – med det studentermateriale man har i huset – at eksperimentere med eksamensformerne jf. Forrige punkt.

Jeg har i den forgangne periode haft lejlighed til at se en række BA-produktioner, 2. Års produktioner og produktioner fra forskellige årgange, og der er tale om et niveau, der sammenlignet med niveauet på professionsuddannelser, jeg kender (DJH i Danmark) samt på uddannelsesprogrammet på mit eget institut, der ligner mest (IÆK, AU: 2årigt film- og tv-sidefag plus kandidatlinje), er fuldt på højde. Den teoretisk-analytiske dimension betyder uden tvivl 'noget' for den praktiske dimension mht. fx genrebevidsthed, idéudvikling, fortælleevne og målgruppebevidsthed.

Ad 3: Vurderingsprocessen som anvendes i studiet og anvendelsen af karakterskalaen A-F og af bestået/ikke bestået

I den nuværende studieordning har man valgt at prioritere mappeeksaminer højere, og en række gode erfaringer med det blev fremført af Terje Thue, som i en årrække har haft ansvaret for den tekniske stab samt en række af de produktionsorienterede discipliner. Omlægningen gælder INFOMEVI106 og INFOMEVI171. Både ifølge de studerende og Terje Thure er feedback og grundig evaluering af produktionerne frem for brug af skalaen A-F langt mere relevant og lærerig for de studerende på det første studieår.

Denne vurdering af mappeeksaminer støttes endvidere af Lars Nyres evalueringsrapport fra INFOMEVI106, som synes at have fundet sin form med de seneste justeringer. Dog fremhæves det også i evalueringsrapporten, at denne eksamensform med masser af feedback er meget ressourcekrævende og logistisk krævende.

I forlængelse af succesen med feedback på opgaver, efterlyser de studerende feedback på de 'rene' analytisk-teoretiske opgaver. Det er ganske givet et ressource-spørgsmål, hvorvidt de studerende tilbydes dette. De studerende foreslog, at man 'vekslede' 1-2 forelæsninger fra selve kurset om til tid til feedback på eksamensopgaverne i stedet for. Dette bør overvejes af

studieledelsen af BA-programmet, idet læringsudbyttet af feedback er uden tvivl er højt.

4: Grad af deltagelse i drøftelser i fagmiljøet om struktur og indhold i studieprogrammet og de anvendte vurderingsmetoder

Under mit besøg på instituttet d. 3.5 drøftede jeg følgende centrale temaer med den fagansvarlige for BA-programmet og nu institutleder Leif Ove Larsen, instituttets studieleder Karl Knapskog, studieadministrator Elin Furheim Zeiffert, faglærer og leder af teknisk stab Terje Thue og faglærere/ekstern lektorer Kjersti Steinsbø og Øyvind Vågnes:

Medieklynge: Det dominerende tema var de meget konkrete planer om at skabe en såkaldt medieklynge i Bergen, hvor instituttet samt de praktisk-teoretiske BA-programmer, herunder BA-programmet film og tv-produktion, samlokaliseres med TV 2, NRK-Hordaland, BA og BT o.a. medieproduktionsvirksomheder i og omkring Bergen. Tidshorizonten er, at det er realiseret om 3-4 år. Der er store forhåbninger knyttet til, at de praktisk-analytiske uddannelser via dette samarbejde vil kunne få adgang til gode produktionsfaciliteter, moderne produktionsteknologi, undervisning af professionelle producenter og gode praktikmuligheder. Dette vil kunne udvide de studerendes produktionskompetencer og genremæssige orientering, som i dag er forholdsvis snæver pga. begrænsede ressourcer. Det har bl.a. den helt konkrete konsekvens, at der ikke i øjeblikket er råd til at fastholde en undervisning i studieproduktion, som trods alt udgør en meget væsentlig del af moderne tv (live debatprogrammer, talkshows, reality gameshows, quiz, studiebaserede underholdningsprogrammer o.l.). Et samarbejde vil derfor være et stort fremskridt for BA-programmet, og har samtidig givet anledning til, at de praktisk-analytiske BA-programmer, som instituttet tilbyder, kan/skal gentænkes.

Behovet for en mastergrad: I forbindelse med medieklynge-projektet vil det være mere end oplagt at få etableret en mastergrad. Som beskrevet i såvel første rapport som i denne vurderer jeg studiet i sin nuværende form til at være generelt velfungerende med god progression og en balance mellem de produktionsorienterede (praktisk kunnen og håndværk) og de teoretisk-analytiske dimensioner. Det kan derfor kun betragtes som en fordel at tilbyde en masteruddannelse på UiB, der falder mere i tråd med BA-gradens faglige profil. Desuden lægger udredningsrapporten: *Utredning av potensial for samarbeid mellom Institut for informasjons- og medievitenskap og TV 2/medieklyngen i Bergen 20.12. 2011* afgørende vægt på de forskningsmæssige muligheder, som medieklyngen ville kunne befordre. En praksisnær forskning og teoriudvikling, en indsats på de produktionsanalytiske forskningsområde samt forskning i datastøttet journalistik o.l. er eksempler på en slagkraftig forskningsmæssige profil, som vil kunne udvikles. Denne vil kunne sikre en forsat udvikling af forskningsbaseret undervisning på højeste niveau på instituttet og 'brande' uddannelsen i Bergen som noget ganske unikt i Norge.

For BA-programmet i film- og tv-produktion kunne en master give anledning til en revision af hele strukturen i BA-forløbet og evt. dets navn, og præsentation på nettet, som måske i øjeblikket drejer de studerendes forventninger for meget i retning af fiktionsproduktion. I udredningsrapporten af 20.12. 2011 næves mulighed for praktikophold, for specialisering og at udbygge kompetencer inden for produktionsledelse i et mediesystem i forandring. Desuden kan vægten på de teknologiske/tekniske kompetencer genovervejes, og herunder det hensigtsmæssige i at udbyde et selvstændigt BA-program i nye medier, når disse er nødvendige også i de to øvrige praktiske programmer. Spørgsmålet, som kan overvejes, er derfor, om nye medier bør integreres i de to andre?

Andre optagelseskriterier: Et sidste centralt tema også i dette års samtaler var ønsket om at få lov til at optage studerende på baggrund af optagelsesprøver frem for alene karaktergennemsnit fra gymnasieskolen. Dette bør genovervejes, så uddannelsen får 'de rigtige' studerende.

Ad 5: Evt. særlige forhold ved gennemførelsen af studieprogrammet i perioden

Ingen bemærkninger

Ad 6: Rolle og opgaverne som programcensor

Af praktiske/geografiske grunde er jeg afhængig af, at informationer er lette at få adgang til og/eller fremsendes til mig som en del af den studieadministrative rutine fremover. Det har igen fungeret ganske godt, men jeg savner adgang til de konkrete undervisningsplaner for de forskellige discipliner. Faren er ellers, at jeg får for lidt at vide til at kunne varetage min opgave. De årlige besøg på Instituttet er dog fortsat af største betydning. Hvis tiden og ressourcerne tillader det, kunne programcensor evt. også deltage i et programrådsmøde om året, som den forrige censor har foreslået og/eller årlige institutseminarer.

Det ville desuden være en god idé for både studiet selv, informationen af de kommende og nuværende studerende og for programcensor, at der blev lavet en beskæftigelsesundersøgelse blandt fhv. studerende med BA-graden i film- og tv-produktion. Uddanner graden faktisk til beskæftigelse i produktion af film og tv, eller hvilke former for alternativ beskæftigelse er der tale om? Hvis BA'erne vælger at begynde på en master, hvad vælger de så, og med hvilke begrundelser og beskæftigelsesmuligheder i udsigt?

Afsluttende opsamling:

Igen vil jeg fremhæve, at jeg har indtryk af et velfungerende BA-program i stadig forandring, hvilket foregår i dialog med de studerende og på baggrund af erfaringer fra underviserne. Jeg har i evalueringen fremhævet følgende 'udfordringer':

- Der bør arbejdes videre på at opnå en kompetenceafklaring hos de studerende, så den teoretisk-analytiske dimensions betydning bevidstgøres, ikke bare den produktionsmæssige kunnen.

- Kompetencen i målgruppebevidsthed og viden om brugsmønstre bør styrkes i programmet.

- Der bør tilføres flere ressourcer til programmet således, at
 - det kan målrettes film og tv-produktion/evt. audiovisuel produktion
 - at genrekompetencen kan udvides i forhold til produktion af studiebaserede produktioner

Dette kan forhåbentlig opnås i medieklyngen, og udvikle et meget stærkt miljø i Bergen.+

- Der bør tilbydes en masteruddannelse, der bygger på de grundlæggende kompetencer, som BA-programmet giver. Dette vil kunne forbedre mulighederne for specialisering og give nye muligheder for BA-programmet.

- Der bør arbejdes med at gentænke strukturen og indholdet af BA-programmet i film- og tv-produktion (samt øvrige praktiske programmer) i lyset af medieklynge-planen.

Med venlig hilsen

Hanne Bruun